

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 75 0 Рс 041846 21 Рев
Бања Лука, 19.08.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Тађе Бундало и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља В.А., С., општина Ш., кога заступа пуномоћник Л.В., адвокат из М.Г., против тужене Јавна установа Центар ... Ш., коју заступа пуномоћник Ж.В.1, адвокат из Б.Л., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 75 0 Рс 041846 20 Рсж 2 од 11.11.2020. године, на сједници вијећа одржаној дана 19.08.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Мркоњић Граду број: 75 0 Рс 041846 19 Рс 2 од 26.05.2020. године, усвојен је тужбени захтјев тужитеља и поништено је рјешење о престанку радног односа тужене Јавне установе Центар ... Ш. број: ... од 29.01.2016. године, те је утврђено да је тужитељ засновао радни однос на неодређено вријеме код тужене од дана 01.01.2016. године. Тужена је обавезана да тужитеља врати на радно мјесто стручни радник за правне послове или друго радно мјесто које одговара његовој стручној спреми и радној способности, као и да му исплати укупан износ од 5.588,69 КМ за период од 01.01.2016. године до 31.05.2016. године, и то на име плате износ од 3.888,32 КМ, на име топлог оброка износ од 881,37 КМ и на име трошкова превоза износ од 824,00 КМ са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године па до исплате, те да му на име неисплаћених плата исплати и то:

- за 2016. годину: јуни, јули, август, септембар и октобар износ од по 842,52 КМ, новембар и децембар износ од по 845,04 КМ,

- за 2017. годину: јануар, фебруар, март, април, мај, јуни, јули, август, септембар и октобар износ од по 845,04 КМ, новембар и децембар износ од по 847,56 КМ,

- за 2018. годину: јануар, фебруар, март, април, мај, јуни, и јули износ од по 847,56 КМ, август, септембар и октобар износ од по 919,00 КМ, новембар и децембар износ од по 921,73 КМ,

- за 2019. годину: јануар, фебруар, март, април, мај, јуни, јули и август износ од по 921,73 КМ, све са законским затезним каматама, почев за сваку неисплаћену плату

од десетог у наредном мјесецу за претходни мјесец па све до исплате, као и да му надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.795,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 75 0 Рс 041846 20 Рсж 2 од 11.11.2020. године, жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев тужитеља одбијен. Тужитељ је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.813,50 КМ, док је захтјев тужене за накнаду трошкова парничног поступка, преко досуђеног износа, одбијен. Тужитељ је обавезан да туженој надокнади трошкове састава жалбе у износу од 375,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља: да се поништи рјешење тужене о престанку радног односа, да се утврди да је тужитељ од 01.01.2016. године засновао радни однос на неодређено вријеме код тужене; да се тужена обавезе да тужитеља врати на радно мјесто стручног радника за правне послове или на друго одговарајуће радно мјесто; да се тужена обавезе да тужитељу исплати плате за период од 01.01.2016. до 31.08.2019. године, као и накнаде на име топлог obroка и превоза за период 01.01.2016. до 31.05.2016. године.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, на темељу изведених доказа, првостепени суд је утврдио: да су тужитељ и тужена дана 30.10.2015. године закључили уговор о раду на одређено вријеме, за период од 01.11.2015. до 31.12.2015. године; да је рјешењем тужене ... од 29.01.2016. године тужитељу утврђен престанак радног односа код тужене са даном 31.12.2015. године и да је тужитељ са тим датумом одјављен код Управе; да према евиденцији тужене о присуству запослених радника на послу тужитељ није радио у јануару 2016. године; да из налаза и мишљења вјештака економске струке Ж.В.2. произлази да би тужитељ у периоду од 01.01.2016. до 01.06.2016. године остварио на име плата износ од 3.888,32 КМ, на име топлог obroка износ од 881,37 КМ и на име трошкова превоза 824,00 КМ; да би тужитељ у периоду од 01.06.2016. до 31.08.2019. године остварио плату и то за 2016. годину од јуна до октобра по 842,58 КМ, а за новембар и децембар износ од по 845,04 КМ, за 2017. годину од јануара до октобра износ од по 845,04 КМ, а за новембар и децембар износ од по 847,56 КМ, за 2018. годину од јануара до јула износ од по 847,56 КМ, за август, септембар и октобар износ од по 919,00 КМ, а за новембар и децембар износ од по 921,73 КМ и за 2019. годину од јануара до августа износ од по 921,73 КМ; да је рјешењем Скупштине општине Ш. број ... од 26.05.2017. године, о именовану в.д. директора Јавне установе Центар... Ш. за в.д. директора именован С.П. до завршетка поступка јавне конкуренције, а највише два мјесеца.

На темељу тих чињеница, првостепени суд закључује да тужитељ није најмање 5 радних дана по истеку времена за које је закључен уговор о раду радио код тужене, па да се у смислу одредбе члана 39. став 5. и 189. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број: 1/16, даље: ЗР) не може сматрати да је закључен уговор о раду

на неодређено вријеме. Међутим, утврђујући да је рјешење о престанку радног односа потписано од стране неовлашћеног лица и да је донесено 29.01.2016. године, док је тим рјешењем тужитељу радни однос престао са 31.12.2015. године, првостепени суд закључује да је из тих разлога захтјев тужитеља основан и позивом на одредбу члана 189. ЗР захтјев тужитеља у цјелости усваја.

Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд такође налази да је уговор о раду закључен од стране неовлашћеног лица, јер је функција С.П. престала 27.07.2015. године, па како уговор није ни накнадно одобрен, закључује да уговор није ни настао. Према даљим разлозима из побијане пресуде, тужитељ тиме није ни засновао радни однос код тужене па не може тражити ни враћање на рад, нити исплату плата и накнада, док рјешење о престанку радног односа, које је такође потписано од стране неовлашћеног лица, не обавезује тужену. На темељу ових разлога, позивом на одредбу члана 88. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО), другостепени суд је жалбу тужене усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је захтјев тужитеља у цјелости одбио.

Према чињеницама које су утврдили нижестепени судови, тужитељ и тужена су дана 30.10.2015. године закључили уговор о раду на одређено вријеме, за период од 01.11.2015. до 31.12.2015. године. Наведени уговор за тужену је потписан од стране С.П., као в.д. директора, којем је мандат в.д. директора престао 27.07.2015. године.

Наведено значи да је и уговор о раду за тужену потписан од стране неовлашћеног лица, односно да тужитељ код тужене радни однос на одређено вријеме није засновао на правно ваљан начин, прописан одредбама члана 16. и 19. Закона о раду ("Службени гласник Републике Српске", бр. 55/07-пречишћени текст), који законски пропис је био на снази у вријеме закључења уговора о раду.

Стоје ревизиони наводи да је наведени уговор произвео правне посљедице, јер је тужитељ у периоду од 01.11.2015. до 31.12.2015. године био у радном односу и примао је плате и одговарајуће накнаде. Међутим, усљед наведеног незаконитог заснивања радног односа тужитељ у предметној парници не може уживати правну заштиту, односно не може са успјехом тражити поништење рјешења о престанку радног односа из разлога што је и то рјешење (као и уговор о раду) потписано од стране неовлашћеног лица.

Другачије речено, без обзира што предмет тужбеног захтјева у овој парници није ваљаност уговора о заснивању радног односа, што се у ревизији потенцира, наведено незаконито поступање тужене у вријеме закључења уговора о раду је било у корист тужитеља (био је у радном односу одређени временски период), али тужитељ не може са успјехом тражити поништење рјешења о престанку радног односа који није ни заснован у складу са законом, а тиме ни враћање на рад и исплату плате и других накнада.

Из тих разлога, те код утврђења да тужитељ супротно тврдњи из тужбе није остао на раду код тужене и у јануару мјесецу, није основан ни дио захтјева тужитеља да се утврди да је код тужене засновао радни однос, односно нема основа за примјену одредбе члана 39. став 5. ЗР.

Према томе, побијаном пресудом захтјев тужитеља је правилно одбијен, па је изјављену ревизију ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић